

FIȘA DISCIPLINEI**1. Date despre program**

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea "Alexandru Ioan Cuza" din Iași
1.2 Facultatea	Facultatea de Filosofie și Științe Social Politice
1.3 Departamentul	DEPARTAMENTUL DE SOCIOLOGIE, ASISTENTA SOCIALA SI RESURSE UMANE
1.4 Domeniul de studii	Asistență socială
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studii / Calificarea	Asistență socială

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Abuz și violență domestică				
2.2 Titularul activităților de curs	Prof. Dr. GABRIELA IRIMESCU				
2.3 Titularul activităților de seminar	Specialist SILVIA VARTOLOMEI				
2.4 An de studiu	III	2.5 Semestrul	VI	2.6 Tip de evaluare*	E
				2.7 Regimul disciplinei**	Ob

*E - Examen / C - Colocviu / V - Verificare

**OB - Obligatoriu / OP - Opțional / F - Facultativ

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	3.2 curs	2	3.3 seminar/ laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	48	3.5 curs	24	3.6 seminar/ laborator	24
Distribuția fondului de timp					ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și altele					30
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					30
Pregătire seminare/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					30
Tutoriat					6
Examinări					6
Alte activități					0
3.7 Total ore studiu individual*					102
3.8 Total ore pe semestru					150
3.9 Numărul de credite					6

4. Precondiții - De curriculum (dacă este cazul)

Nu este cazul

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Participare la orele de curs
5.2 De desfășurare a seminarului/ laboratorului	Participare la orele de seminar

6. Obiective

Generale:

- analiza conceptelor fundamentale privind violența;
- cunoașterea principalelor valori privind teoria și practica asistenței sociale a victimelor abuzului / neglijării în mediul familial;
- familiarizarea studenților cu metodele specifice de intervenție în cazuri de violență domestică

Specifice:

La finalizarea cu succes a acestei discipline, studenții vor fi capabili să:

- Explice conceptele de violență
- Descrie tipurile de violență la nivel familial, factorii de risc, factorii protectivi și efectele violenței în plan familial
- Analizeze critic modele de intervenție în situații de violență familială
- Utilizeze concepte pentru elaborarea de proiecte pentru victimă și agresor....

7. Competențe/Rezultate ale învățării

- C1.1. Definirea conceptelor, teoriilor și a metodelor de diagnoză și intervenție în vederea reducerii riscurilor sociale;
- C1.2. Utilizarea cunoștințelor de bază în explicarea și interpretarea riscurilor sociale de la nivel comunitar;
- C4.2. Explicarea mecanismelor de intervenție la nivel individual și comunitar;
- CT1. Abordarea obiectivă și argumentată atât teoretic, cât și practic, a unor situații - problemă în vederea soluționării eficiente a acestora cu respectarea valorilor și principiilor specifice asistenței sociale;

8. Conținut

8.1 Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
Agresivitate-abuz-vioență – delimitări conceptuale	descrierea - expunerea problematizată - explicația - conversația reproductivă - conversația euristică	Cursul se desfășoară conform programării de la orar - Temele de curs se regasesc la bibliografie
Violență domestică/ Violența în familie – delimitări conceptuale	descrierea - expunerea problematizată - explicația - conversația reproductivă - conversația euristică	Cursul se desfășoară conform programării de la orar - Temele de curs se regasesc la bibliografie
Teorii cu privire la fenomenul violenței familiale	descrierea - expunerea problematizată - explicația - conversația reproductivă - conversația euristică	Cursul se desfășoară conform programării de la orar - Temele de curs se regasesc la bibliografie
Factori de risc vs. factori protectivi în situațiile de violență domestică	descrierea - expunerea problematizată - explicația - conversația reproductivă - conversația euristică	Cursul se desfășoară conform programării de la orar - Temele de curs se regasesc la bibliografie
Profil victimă. Profil agresor	descrierea - expunerea problematizată - explicația - conversația reproductivă - conversația euristică	Cursul se desfășoară conform programării de la orar - Temele de curs se regasesc la bibliografie
Violența manifestă vs. simbolică în spațiul domestic	descrierea - expunerea problematizată - explicația - conversația reproductivă - conversația euristică	Cursul se desfășoară conform programării de la orar - Temele de curs se regasesc la bibliografie
Forme ale violenței domestice	descrierea - expunerea problematizată - explicația - conversația reproductivă - conversația euristică	Cursul se desfășoară conform programării de la orar - Temele de curs se regasesc la bibliografie

8.1 Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
Abuzul asupra copilului	descrierea - expunerea problematizată - explicația - conversația reproductivă - conversația euristică	Cursul se desfășoară conform programării de la orar - Temele de curs se regasesc la bibliografie
Abuzul asupra bătrânilor	descrierea - expunerea problematizată - explicația - conversația reproductivă - conversația euristică	Cursul se desfășoară conform programării de la orar - Temele de curs se regasesc la bibliografie
Traficul de persoane	descrierea - expunerea problematizată - explicația - conversația reproductivă - conversația euristică	Cursul se desfășoară conform programării de la orar - Temele de curs se regasesc la bibliografie
Exploatarea prin muncă	descrierea - expunerea problematizată - explicația - conversația reproductivă - conversația euristică	Cursul se desfășoară conform programării de la orar - Temele de curs se regasesc la bibliografie
Specificul evaluării în cazurile de violență domestică	descrierea - expunerea problematizată - explicația - conversația reproductivă - conversația euristică	Cursul se desfășoară conform programării de la orar - Temele de curs se regasesc la bibliografie
Specificul intervenției în cazurile de violență domestică	descrierea - expunerea problematizată - explicația - conversația reproductivă - conversația euristică	Cursul se desfășoară conform programării de la orar - Temele de curs se regasesc la bibliografie

Bibliografie

Referințe principale:

Irimescu, G. (2020) Abuz si violență domestică, suport de curs ID

Irimescu, Rădoi (coord.) (2017) Violență asupra femeii. Ipostaze. Explicatii. Intervenții, Editura Universitatii "Alexandru Ioan Cuza" din Iasi (p. 35-65 si 97-109)

Irimescu, G., (2005) „Violența în familie și metodologia intervenției” în Neamțu, G. și Stan, D., (coord.) Asistența socială. Studii și aplicații, Editura Polirom, Iași (p. 129-183)

Irimescu, G., (2006) Protecția socială a copilului abuzat, Editura Universității „Al.I.Cuza”Iași (p. 41-117 si 162 - 231)

Referințe suplimentare:

Burton J., (1997) Violence explained. The sources of conflict, violence and crime and their prevention, Manchester University Press, New York

Cunningham, A.; Jaffe, P.G.; Baker, L.; Dick, T.; Malla, S.; Mazaheri, N.; Poisson, S., (1998) Theory-derived explanations of male violence against female partners: literature update and related implications for treatment and evaluation, London Family Court Clinic

Kirkwood, Catherin, (1990) Leaving Abusive Partners, SAGE Publication

Irimescu, G., (2005) „Violența în familie și metodologia intervenției” în Neamțu, G. și Stan, D., (coord.) Asistența socială. Studii și aplicații, Editura Polirom, Iași

Irimescu, G., (2006) Protecția socială a copilului abuzat, Editura Universității „Al.I.Cuza”Iași

Muntean, Ana, Popescu, Marciana, Popa Smaranda, (2001) Victimele violenței domestice: copiii și femeile, Ed. Eurostampa, Timișoara

Popescu, Marciana, Muntean, Ana, (2000) Violența domestică - de la o realitate importantă la asumarea unei stări de fapt, în Mihăilescu, M., (coord.) Un deceniu de tranziție. Situația copilului și a familiei în România, UNICEF, București

Rădulescu, Sorin, M. , (2001) Sociologia violenței (intra) familiale: victime și agresori în familie, Editura Lumina Lex, București,

Shepard, M., Pence, E., (2003) Coordonarea reacțiilor comunitare față de violența domestică, Ed., Tehnica-Info, Chișinău

8.2 Seminar / Laborator	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
Caracteristici ale violenței domestice din perspectiva asistentei sociale Legea nr. 217/2003, modificată 2024, pentru prevenirea și combaterea violenței în familie, (inclusă în testul grila, de evaluare) Citiți legislația / bibliografia recomandată și prezentați, din perspectiva asistentului social, caracteristicile violenței domestice	Prezentare cadru legislativ (ppt. sau alt format ales de studenți) - Formularea de întrebări tip grilă pentru colegi (5-6) și oferirea răspunsurilor de verificare - Joc de rol/ prezentare de caz (activitate de grup pt toti studenții) + Realizarea unui plan de protecție pentru victima (activitate de grup pt toti studenții)	Seminarul se desfășoară conform programării de la orar - Proiectul de seminar va fi realizat în echipe de 4-5 studenți. - Prezentarea lucrării de grup are loc în cadrul seminarului, pe parcursul semestrului, la data stabilită împreună cu titularul activității de seminar.
Violenta asupra copiilor - masuri de protectie socială Legea 272/ 2004, modificata - cap. abuz copil și cap. destinat măsurilor de protecție + ordonanța președentială / (inclusă în testul grila, de evaluare) Citiți legislația / bibliografia recomandată și prezentați, din perspectiva asistentului social măsurile de protecție ce se pot institui pentru copilul abuzat/ neglijat/ exploatat	- Prezentare cadru legislativ (ppt. sau alt format ales de studenți) - Formularea de întrebări tip grilă pentru colegi (5-6) și oferirea răspunsurilor de verificare - Joc de rol/ prezentare de caz (activitate de grup pt toti studenții)	Seminarul se desfășoară conform programării de la orar - Proiectul de seminar va fi realizat în echipe de 4-5 studenți. - Prezentarea lucrării de grup are loc în cadrul seminarului, pe parcursul semestrului, la data stabilită împreună cu titularul activității de seminar.

8.2 Seminar / Laborator	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
Ordinul de protecție și planul de siguranță pentru victimă Legea 26/ 2024, privind ordinul de protecție Citiți legislația / bibliografia recomandată și realizați un plan de protecție pentru o victimă a violenței domestice	expunerea problematizată - discuția - explicația - joc de rol	Seminarul se desfășoară conform programării de la orar - Proiectul de seminar va fi realizat în echipe de 4-5 studenți. - Prezentarea lucrării de grup are loc în cadrul seminarului, pe parcursul semestrului, la data stabilită împreună cu titularul activității de seminar.
Etapele studiului de caz pentru situațiile de violență asupra copilului și violență în familie - perspectiva legislativă HOTĂRÂRE Nr. 49 din 19 ianuarie 2011 (doar managementul de caz, cap. IV) (inclusă în testul grilă) Citiți legislația / bibliografia recomandată și prezentați, din perspectiva asistentului social etapele managementului de caz în situația copilului abuzat/ neglijat/ exploatat	- Prezentare cadru legislativ (ppt. sau alt format ales de studenți) - Formularea de întrebări tip grilă pentru colegi (5-6) și oferirea răspunsurilor de verificare - Joc de rol/ prezentare de caz (activitate de grup pt toți studenții)	Seminarul se desfășoară conform programării de la orar - Proiectul de seminar va fi realizat în echipe de 4-5 studenți. - Prezentarea lucrării de grup are loc în cadrul seminarului, pe parcursul semestrului, la data stabilită împreună cu titularul activității de seminar.
Serviciul Telefonul Copilului - Citiți legislația / bibliografia recomandată și prezentați, din perspectiva asistentului social activitatea serviciului Telefonul Copilului (119) http://www.telefonulcopilului.ro/	- Rolul serviciului Telefonul copilului (ppt. sau alt format ales de studenți) - Joc de rol/ prezentare de caz (activitate de grup)	Seminarul se desfășoară conform programării de la orar - Proiectul de seminar va fi realizat în echipe de 4-5 studenți. - Prezentarea lucrării de grup are loc în cadrul seminarului, pe parcursul semestrului, la data stabilită împreună cu titularul activității de seminar.
Servicii sociale cu cazare pentru copii, victime ale violenței domestice - rolul asistentului social Ordin 25/ 2019, Anexa 2, Standarde minime de calitate pentru serviciile sociale cu cazare organizate ca centre de primire în regim de urgență pentru copilul abuzat, neglijat sau exploatat Citiți legislația și bibliografia recomandată și prezentați, din perspectiva asistentului social, etapele studiului de caz pentru situațiile de violență asupra copilului și violență în familie	- Prezentare cadru legislativ (ppt. sau alt format ales de studenți) - Joc de rol/ prezentare de caz (activitate de grup pt toți studenții)	Seminarul se desfășoară conform programării de la orar - Proiectul de seminar va fi realizat în echipe de 4-5 studenți. - Prezentarea lucrării de grup are loc în cadrul seminarului, pe parcursul semestrului, la data stabilită împreună cu titularul activității de seminar.

8.2 Seminar / Laborator	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
Traficul de fiinte umane LEGE nr. 678 din 21 noiembrie 2001 privind prevenirea și combaterea traficului de persoane Citiți legislația / bibliografia recomandată și prezentați, din perspectiva asistentului social rolul specialistului în cazurile de trafic	- Prezentare cadru legislativ (ppt. sau alt format ales de studenti) - Prezentare de caz (activitate de grup pt toti studenții)	Seminarul se desfășoară conform programării de la orar - Proiectul de seminar va fi realizat în echipe de 4-5 studenți. - Prezentarea lucrării de grup are loc în cadrul seminarului, pe parcursul semestrului, la data stabilită împreună cu titularul activității de seminar.
Strategia națională pentru prevenirea și combaterea violenței sexuale “SINERGIE” 2021 - 2030 HOTĂRÂRE Nr. 592/2021 din 27 mai 2021 privind aprobarea Strategiei naționale pentru prevenirea și combaterea violenței sexuale “SINERGIE” 2021 - 2030 și a Planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei naționale pentru prevenirea și combaterea violenței sexuale “SINERGIE” 2021 - 2030	- Prezentare cadru legislativ (ppt. sau alt format ales de studenti) - Joc de rol/ prezentare de caz (activitate de grup pt toti studenții)	Seminarul se desfășoară conform programării de la orar - Proiectul de seminar va fi realizat în echipe de 4-5 studenți. - Prezentarea lucrării de grup are loc în cadrul seminarului, pe parcursul semestrului, la data stabilită împreună cu titularul activității de seminar.
Serviciile sociale de care pot beneficia victimele și agresorii violenței domestice Ordinul nr. 29 din 3 ianuarie 2019, Centre de suport pentru situații de urgență/de criză, cod 8899 CZ-PN-II, Centre de zi de consiliere și informare, cod 8899 CZ-PN-III, LEGE Nr. 30/2016 din 17 martie 2016 pentru ratificarea Convenției Consiliului Europei privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice	expunerea problematizată - discuția - explicația - joc de rol	Seminarul se desfășoară conform programării de la orar - Proiectul de seminar va fi realizat în echipe de 4-5 studenți. - Prezentarea lucrării de grup are loc în cadrul seminarului, pe parcursul semestrului, la data stabilită împreună cu titularul activității de seminar.
Realizați un plan de intervenție pentru situațiile de violență domestică	expunerea problematizată - discuția - explicația - joc de rol	Seminarul se desfășoară conform programării de la orar - Proiectul de seminar va fi realizat în echipe de 4-5 studenți. - Prezentarea lucrării de grup are loc în cadrul seminarului, pe parcursul semestrului, la data stabilită împreună cu titularul activității de seminar.

Bibliografie

Bibliografie

Evans, P., (2009) Relații verbale abuzive, Ed. Meteor Press

Irimescu, G., (2005) „Violența în familie și metodologia intervenției” în Neamțu, G. și Stan, D., (coord.) Asistența socială. Studii și aplicații, Editura Polirom, Iași

Irimescu, G., (2006) Protecția socială a copilului abuzat, Editura Universității „Al.I.Cuza” Iași

Irimescu, Rădoi (coord.) (2017) Violență asupra femeii. Ipostaze. Explicații. Intervenții, Editura Universității “Alexandru Ioan Cuza” din Iași

Kirkwood, Catherin, (1990) Leaving Abusive Partners, SAGE Publication

Muntean A. – Violența în familie și maturizarea copilului în Tratat de asistență socială, editura Polirom, 2011

Muntean A. , Violența domestică și maltratarea copilului , Eurostampa, Timișoara, 2000

Muntean, Ana, Popescu, Marciana, Popa Smaranda, (2001) Victimele violenței domestice: copiii și femeile, Ed. Eurostampa, Timișoara

Murphy, T., Oberlin, H.L. (2007) Agresivitatea pasivă, Ed. Trei

Păunescu C. Agresivitatea și condiția umană - București, editura Tehnică, 1994

Popescu, Marciana, Muntean, Ana, (2000) Violența domestică - de la o realitate importantă la asumarea unei stări de fapt, în Mihăilescu, M., (coord.) Un deceniu de tranziție. Situația copilului și a familiei în România, UNICEF, București

Popica I.M., Violența intrafamilială, București, Editura Pro Universitaria, 2007

Rădulescu S. Sociologia violenței (intra)familiale-victime și agresori în familie, editura Lumina Lex, București, 2001,

Rădulescu, Sorin, M. , (2001) Sociologia violenței (intra) familiale: victime și agresori în familie, Editura Lumina Lex, București,

Roth-Szamoskozi M. Copii și femei victime ale violenței, editura Presa Universitară Clujeană, Cluj Napoca, 2005

Shepard, M., Pence, E., (2003) Coordonarea reacțiilor comunitare față de violența domestică, Ed., Tehnica-Info, Chișinău

Simon Sânzianu, (2006) „Violență în familie prezentată în presa din România”, Ed. Lumen

Turliuc M.N., Huțuleac A.K., Dănila O. – Violența în familie. Teorii, particularități și intervenții specifice , editura Universității Al. I. Cuza, Iași, 2009, pdf - www.researchgate.net

Bibliografie evaluare seminar / test grilă legislație de specialitate:

HOTĂRÂRE Nr. 49 din 19 ianuarie 2011 pentru aprobarea Metodologiei-cadru privind prevenirea și intervenția în echipă multidisciplinară și în rețea în situațiile de violență asupra copilului și de violență în familie și a Metodologiei de intervenție multidisciplinară și interinstituțională privind copiii exploatați și aflați în situații de risc de exploatare prin muncă, copiii victime ale traficului de persoane, precum și copiii români migranți victime ale altor forme de violență pe teritoriul altor state, doar cap. IV, Managementul de caz - pentru al doilea test

Legea 272/ 2004, modificata in 2024, privind protecția și promovarea drepturilor copilului, modificată, capitolele referitoare la situația de abuz, capitolul referitor la măsuri de protecție și ordonanța președințială (doar cap. III, VI și X) - pentru primul test

Legii nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie, modificată - integral - pentru primul test

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Disciplina “Abuz și violență domestică” răspunde nevoilor organizațiilor nonguvernamentale, publice și private de elaborare și management eficient a proiectelor de intervenție în situațiile de violență domestică. De asemenea, cursul oferă cunoștințe specializate pentru gestionarea situațiilor de violență în familie.

10. Evaluare

10.1 Evaluare continuă		Pondere (min. 30%)		40	
Curs	Forma de evaluare				
	Pondere			0	
	Nepromovarea Evaluării continue determină nepromovarea Evaluării finale				
	Metode de evaluare		Detalii		Pondere

Seminar / Laborator	Forma de evaluare		Verificare mixtă	
	Pondere		100	
	Nepromovarea Evaluării continue determină nepromovarea Evaluării finale			
	Metode de evaluare	Detalii	Pondere	cu reexaminare
		Test	25	Nu
		Studiu de caz	25	Nu
		Test	25	Da
		Autoevaluare	25	Nu

10.2 Evaluare finală	Pondere (max. 70%)	60
	Forma de evaluare	Verificare scrisă finală

10.3 Mențiuni (situații speciale în evaluare) Pentru promovarea disciplinei studenții trebuie să realizeze 50% din punctajul de la seminar (2 puncte) si 50 % din punctajul de la curs (3 puncte) Pot participa la examenul de la curs studenții care au participat la orele de curs și seminar în proporție de min. 50 % (pentru fiecare in parte) si au obtinut 50 % din punctajul de la seminar (2 puncte). Punctaj seminar : -test grilă (1) din legislație de specialitate recomandată în fișa disciplinei și susținut pe parcursul semestrului (1 punct) -tema/ proiect de grup (1punct) - activitate susținută în cadrul orelor de seminar - test grila (2) din legislatia de specialitate (1 punct) - autoevaluare - 1 punct Punctaj curs: - Examen scris / Test grilă din bibliografia recomandată în fișa disciplinei si din suportul de curs (6 puncte) Studenții promovează disciplina dacă au participat la activitățile de curs și seminar (min. 50 %) dacă au obținut 50 % din punctajul de la curs și dacă au obținut 50 % din punctajul de la seminar.
--

10.4 Standard minim de performanță Cunoașterea principiilor, normelor, valorilor eticii profesionale și a cadrului legislativ pentru situațiile de abuz și violență domestică Standardul minim de performanta este atins de student prin acumularea a 50% din punctajul de la seminar si 50% din punctajul de la curs.
--

Data completării,

**Titular de curs,
Prof. Dr. GABRIELA IRIMESCU**

**Titular de seminar,
Specialist SILVIA VARTOLOMEI**

Data avizării în departament,

**Director de departament,
Conf. Dr. MIHAELA RADOI**